

Förord

KORTLIVADE POSTNAMN
I VÄRMLAND

ERIK LINDGREN

från

Poststationen i *Enggrufvorna*,

som f. n. lyder under *Westra Distrikts postinspektionen*

Undertecknad poststationsföreståndare är född *1831. den 31/8* ;

antogs till e. o. tjänsteman vid Postverket *1876. den 14* ,

och förordnades till nu innehavande befattning *1876. den 17/1* ;

är härförutad *Stations föreståndare, vid F. N. B. J.*

och har förut, enligt förordnande den ..... varit poststations-

föreståndare i ..... under ..... år.

Enggrufvorna den *10* januari *1878*

Lars Jansson Grön

Det finns inte många avtryck av datumstämpeln för Enggrufvorna. Järnvägsmannen och poststationsföreståndaren Lars Jansson Grön gjorde emellertid ett tyvärr oskarpt avtryck av datumstämpeln på den personaluppgift som han skrev i januari 1878.

Förord

I sitt högtidstal under middagen på Uppsala slott när Posten firade 350-årsjubileum 1986 citerade dåvarande kommunikationsministern Sven Hulterström ett stycke ur kapitlet "Tjänsteandar" i minnesboken "Posten i Samhället". Det var ett utdrag ur ett brev i februari 1885 från poststationsföreståndare Elisabeth Ehrencrona i Gunnarskog, som speglar litet av vardagen för en poststationsföreståndare på den tiden, en byns andra klockarfar. Hon hade skrivit: "Jag har hållit poststationen öppen icke blott de föreskrivna 4 timmarna utan hela dagen från morgon till afton, ja t o m sedan jag kl 10 em gått till vila, stått upp för att till förbifarande personer utlämna begärda försändelser. Jag har skrivit åt de okunniga, givit råd, upplysningar och deltagande åt åldriga och behövande samt stått till tjänst utan någon ersättning med biträde vid utländska växlars förvandling i penningar, och har städse funnit allmänheten mot mig välvilligt stämd".

Citatet kunde ge anledning till en omfattande berättelse om forna tiders postservice, men jag har valt att i detta häfte redovisa något av händelserna kring perioder för de poststationer i Värmland, vars namn blivit mest kortlivade Därvid har jag inte ägnat uppmärksamhet åt de poststationer som dragits in tidigt men senare återuppstått med samma eller snarlika namn. Det är bara för gott försvunna postnamn som redovisas i det följande i bokstavsordning. Växjö den 5 oktober 1991.

Erik Lindgren

Denna uppgift insändes till Kungl. Gamla Poststyrelsens statistiska kontor inom utgången af januari månad det år för hvilket den är utskedd.

Afvellsäter

Hemmansägaren Gustaf Eriksson i Avelsäter i Tveta församling fick vara poststationsföreståndare i fem år. Han tillsattes i samband med att postverket tog ansvaret för kronobrevbäringen i Värmland med 1875 års ingång. Vid 1879 års utgång ersattes poststationen med lantbrevbäring, nära nog i anslutning till att Bergslagernas järnväg öppnades för allmän trafik på en delsträcka. Före indragningen hade man efter en extra kommunalstämma den 30 november 1879 gjort ihärdiga försök att få behålla poststationen. Bättre gick det inte med försök efteråt att få poststationen åter, t ex vid kommunalstämman den 18 mars 1882. Det ärendet avslutades med att poststyrelsen den 17 april 1882 försåg det med anteckningen att det inte borde "vinna avseende".

		156.				
		Sefle—Afvellsäter.				
		(Från den 17 november 1883.)				
O. L.	—	3,0	} 0,8	O. L.	11,0	
				Sefle poststation		
				Framnäs		
				Håfverud		
O. L.	5,0	—	}	O. L.	— 9,	
				Tveta kyrka		
			Afvellsäters skjutsstation			
Bortan						

Lantbrukaren A Hjerpe blev föreståndare för den poststation som öppnades i Bortan den 1 januari 1875. Han fick 80 kr i årsarvode, det lägsta som utbetalades till någon av alla de nya föreståndarna i Värmland år 1875. Under första året sålde Hjerpe frimärken för omkring 120 kr men postmästare Linus Adlerstam i Arvika bedömde poststationen som olönsam. Detta accentuerades ytterligare när Hjerpe i ett brev den 18 juni 1876 begärde att få arvudet höjt till 200 kr. Efter ackordering gick han med på att acceptera 150 kr och för den årsersättningen fungerade han som föreståndare till och med mars 1879, då poststationen ersattes med lantbrevbäring.

Till Perar i Skrifvelsen af den 16de Postlidens
juni från Kongl Post Kontoret i Arvika,
får jag här medela, att under tvåhundra
Kronor Perar, vill jag inte åtaga mig
för Rändare Skapet vid Poststation i Bortan.
Poststation i Bortan den 18 Juni 1876

Odenjuktigen

A. Hjerpe

Enggrufvorna

Tre månader efter att smalspårsbanan Filipstads Norra Bergslags Järnväg öppnats för allmän trafik inrättades den 1 juli 1876 en förenad post- och järnvägsstation med namnet Enggrufvorna. Järnvägens stationsmästare Lars Gröön blev ansvarig för postservicen. Det uppdraget varade dock inte särskilt länge. Omsättningen var låg och man kom underfund med att man satsat på fel häst. Den två kilometer avlägsna stationen med namnet Finshyttan fick ta över och namnet Enggrufvorna ströks ur förteckningen över landets poststationer med mars månads utgång 1878.

De som vant sig vid betjäning med postärenden i Enggrufvorna var inte nöjda med förändringen. De lät höra av sig flera gånger med begäran att poststationen skulle återinrättas. Ett försök så sent som i april 1901 blev avslaget av poststyrelsen på inrådan av postmästare Tage Broberg i Filipstad. Redan på hösten samma år gjordes ett nytt försök, men den gången blev ärendet inte ens föremål för någon remiss. Poststyrelsen beslöt den 23 september 1902 att vidbliva sitt tidigare beslut att inte låta poststationen återuppstå.

Gersheden

Den poststation som inrättades den 1 januari 1875 med namnet Ransäter, förorsakade oregelbundenheter med post som var avsedd för Ransäters Bruk. Brukets postadress var Mölnbacka, men ofta skickades dess brev till poststationen i Ransäter. Bruksägaren Edv. Dahlgren framhöll detta i ett brev den 11 juni 1878 till poststyrelsen. Efter utredning anförde postinspektören i Göteborg den 12 juli 1878 att, "därest felexpediering av försändelser till Ransäters Bruk med adress Mölnbacka, skall kunna antagas helt och hållet upphöra, en förändring av namnet å Ransäters poststation synes postinspektionen av nöden". Efter kontakt med landskansliet beslöt poststyrelsen därefter att poststationen skulle kallas Gersheden från och med den 1 november 1878. Det visade sig dock vara en olämplig lösning och redan den 1 december samma år återinfördes namnet Ransäter. Postkuppépersonalen fick föreskrifter att iaktkta särskild försiktighet vid expediering av post avsedd för Ransäters Bruk i Mölnbacka.

*Till Kungl. General Poststyrelsen,
1878 d. 23 sept. ang. K. Ö. och nya kung. land. ut. på Post. Förord. från Jämt
län. Utö. i samf. V. H. H.*

*Med anledning af Kungl. General-
poststyrelsens skrifvelser den 16 sista juli
angående namnförändring å Ransäters
Poststation, för Kungl. Befälningss-
hafvande, uppför vedtäckande förordning des-
serom gjorda hemställan, föreslå att
nyöppnade namnet å ifrågakommande
Poststation utbytes mot Gershedens
Stad i Carlstad å Land. bekräftat den 17 Sept. 1878*

H. J. L. L. L.

Grum(s)

Felgravering av datumstämpeln för poststationen i Grums, öppnad den 1 januari 1875, gjorde att poststationsföreståndaren och häradsdomaren A Johnsson under drygt ett års tid fick svinga en datumstämpel med gravyren GRUM. Som ett kuriosum finns brev och frimärken med det stämpelavtrycket i några hembygdsfilatelisters samlingar.

Gustaf Adolf

Klockaren J E Olbers blev föreståndare för den poststation som öppnades vid 1875 års ingång i Gustaf Adolf. Han fick efter framställning den 24 september 1875 sitt ursprungligen fastställda årsarvode på 100 kr fördubblat från och med 1876. Så värst länge hade han inte glädje av den förbättringen, för poststationen drogs in den 30 april 1878. De som anlitat klockaren i postärenden fick nu vända sig till den nyöppnade förenade post- och järnvägsstationen med namnet Geijersholm, vilken liksom poststationerna Mokärnshyttan, Hagfors, Uddeholm och Edebäck öppnades, när Uddeholms Järnväg togs i bruk för allmän trafik den 1 maj 1878

Indragningen av poststationen vid Gustaf Adolfs kyrka medförde bekymmer för många. Kapellpredikanten O Berggren skrev den 10 februari 1892 att postförhållandena var särskilt besvärliga för dem som bodde i församlingens mellersta och östra områden. Han uppgav att de närmaste poststationerna Mokärnshyttan i Nordmark och Geijersholm på västra gränsen av Gustaf Adolfs socken båda låg omkring en och en halv mil från kyrkan. Han fortsatte:

"Kyrkan är en föreningspunkt, dit folket nästan söndagligen samlas, och komme post dit, vore det ganska lätt att åtminstone en gång i veckan få den sänd till alla delar av församlingen, något som skulle vara en icke ringa fördel både för församlingens medlemmar och postverket. Vidare har icke någon anordning gjorts för kyrkopostens fortskaffande från ovannämnda stationer, utan har undertecknad själv måst ombesörja denna angelägenhet alltsedan maj 1878, allidenstund jag icke funnit det tillständigt att låta nämnda post stanna å poststationen".

Kapellpredikantens brev föredrogs i poststyrelsen den 16 februari 1882 utan att ha varit föremål för remiss. Det ansågs "i målets nuvarande skick ej böra föranleda avseende". Ett försök fyra år senare lyckades inte heller. Då gjordes en undersökning som bland annat visade ett negativt uttalande av poststationsföreståndaren i Geijersholm: "På den trakt som skulle avse poststationens inrättande finnes egentligen ej andra än fattiga skogsarbetare som icke kunna hava någon post eller korrespondens att tala om". På postinspektionens förslag beslöt poststyrelsen emellertid att inrätta lantbrevbäring till Gustaf Adolf.

Den i Jönköpings län befintliga poststationen med namnet Gustaf Adolfs kapell fick från och med den 1 april 1912 heta Gustav-Adolf.

Hulteberg

Med socknens namn Eda inrättades den 1 januari 1875 en poststation i Lundagård, där possessionaten R U Arvidsson blev föreståndare. På grund av sorteringsförväxling med den äldre poststationen Edane ändrades namnet till Hulteberg den 1 maj 1876. Alternativt hade Arvidsson vid det tillfället föreslagit namnet Lundagård.

Postnamnet Hulteberg blev inte så gammalt, eftersom poststationen drogs in den 31 januari 1879. En gående lantbrevbärare ersatte den i förening med ett kommunombud såsom den förmedlande länken med de sockenbor som inte kunde få direktkontakt med lantbrevbäraren. Postnamnet Eda kom igen i kombinationen Eda Glasbruk den 1 oktober 1912, förändrat till enbart Eda den 15 maj 1939 och till Charlottenberg 2 den 1 juni 1967.

Kungörelse,

angående namnförändring för en del poststationer.

Hufvudsakligen till förekommande af namnförväxlingar komma, från och med den 1 nästintundande maj, nedan uppräknade poststationer att erhålla följande förändrade benämningar, nämligen:

<i>Näshulta</i>	inom Södermanlands län nya benämningen	Nedensö;
<i>Eda</i>	» Wermlands » » »	Hulteberg;
<i>Rämen</i>	» » » » »	Rämensbruk;
<i>Wårdnäs</i>	» Östergötlands » » »	Brokind;
<i>Tjurlösa</i>	» Kalmar » » »	Löt, och
<i>Göinge Gryt</i>	» Kristianstads » » »	Wauås.

Stockholm, af Kongl. Generalpoststyrelsen, den 24 mars 1876.

Ingerdsby

Hemmansägaren Daniel Andersson i Bosebyn utsågs till föreståndare för den poststation som med namnet Ingerdsbyn öppnades den 1 januari 1875. Han fick 150 kr i årsarvode för besväret med posten. I ett cirkulär i september 1875 anmodade poststyrelsen sina postmästare att lämna uppgift över omsättningen vid poststationerna för att bland annat bedöma deras lönsamhet. Postmästare Linus Adlerstam i Arvika rapporterade den 22 januari 1876 till poststyrelsen att frimärken för knappt 60 kr hade sålts under hela första verksamhetsåret i Ingerdsbyn. Det var mer eller mindre bäddat för indragning. Poststyrelsen kontaktade efter genomgång av uppgifterna från hela landet samtliga berörda landskanslier. I Karlstad anslöt sig landskansliet till kronofogde Ludvig Sundblads uppfattning, som den framgick av dennes brev den 18 juni 1877:

"Rörande ifrågasatt indragning av poststationen Ingersbyn i Gunnarskogs socken får jag vördsamt meddela att jag anser densamma i och för utväxling av tjänsteförsändelser icke vara nödvändig, enär icke något enda tjänstebrev från kronofogdekontoret dit avgått och från länsmanskontoret blott ett enda alltsedan 1875 års ingång, och torde ifrågavarande station jämväl för annan brevväxling få anses överflödig, då avståndet från densamma till Gunnarskogs kyrka, där poststation finnes, utgör endast omkring en mil".

Poststyrelsen beslöt därefter att poststationen skulle dras in den 31 december 1877. Det blev inte någon ersättningsanordning, utan kunderna hänvisades till Gunnarskogs poststation. Man gjorde emellertid ett försök att få lantbrevbäring. Ett mycket stort antal personer som bodde i trakten av Ingerdsbyn skrev under ett brev till poststyrelsen, daterat den 26 november 1877. Där framhölls bl a: "Det är icke mindre än 6 talrikt befolkade gårdar, nämligen Öjerud, Bosebyn, Ingersbyn, Byn samt Stora och Lilla Årbotten, som genom postgången emellan Ingersbyn och Gunnarskogs indragning bliva så gott som utestängda från fördelen av postgång, eller också måste göra stora uppföringar för sina postförsändelsers befordring. Synnerligt betungande blir det, då sagde postbefordring upphör, för fjärdingsmannen, som här för varje år ombytes och vilken det, enligt lag, åligger att 2 gånger i veckan å närmaste postanstalt avhämta till honom ankommande brev och försändelser, om han skulle bli utsedd bland ovan sagde gårdars hemmansägare".

Till detta var poststyrelsen kallsinnig och försåg vid föredragning den 10 december 1877 brevet med påteckningen "Ansågs ej föranleda vidare åtgärd". Postmästaren i Arvika hade skickat Daniel Anderssons uppsägningsbevis till poststyrelsen den 16 juli 1877.

Kungörelse,

angående poststationens i Lofvened öppnande samt åtskilliga poststationers indragning.

Den 1 januari nästinstundande år kommer poststation att öppnas vid Lofveneds station å jernvägslinien Lidköping—Håkantorp.

Deremot skola vid denna månads utgång indragas de nuvarande poststationerna:

Faringe, i Stockholms län,
Öja, i Södermanlands län,
Löt, Ölands-Egby och Bredshättra i Kalmar län,
Hangvar, Stenkyrka, Martebo, Källunge, Gothem, Hørsne, Föllingbo, Barlingbo, Endre, Gotlands-Wänge, Guldrupe, Wall, Atlingbo, Mästerby, Ejsta, Løjsta, Fardhem, När, Alskog och Grötlingbo, alla i Gotlands län,
Biskopsberg, Torhamn, Tjurkö, Sturkö, Hasslö, Aspö, Hjortsberga, Hala-hult, Hokadal, Gammalstorp och Hasselstad, i Blekinge län,
Kyrkheddinge, i Malmöhus län,
Hellingsjö, i Elfsborgs län,
Mellby, i Skaraborgs län,
Ingerdsby, i Wermlands län, samt
Öratjern, i Gesleborgs län. Stockholm, af Kongl. Generalpoststyrelsen, den 24 december 1877.

WILHELM ROOS.

Filipstad och Kil öppnades för allmän trafik drogs landsvägsposten mellan Filipstad och Karlstad in. En följd därav blev indragning den 31 mars 1876 av poststationen i Kungsskog efter blott 15 månaders verksamhet. Omsättningen hade varit obetydlig. Tanken på att få poststationen åter levde länge kvar och konkretiserades i ett brev den 7 december 1895 från bruksägaren Fr Sköldebrand till postinspektionen i Göteborg. Han bad att få en poststation på sin egendom samt tidsenlig postgång sex dagar i veckan, tre dagar över Ölme och tre dagar över Daglösen. Varken postmästare Oskar Linders i Kristinehamn eller kronofogde Axel Hägg ansåg någon poststation behöfelig och efter avstyrkan av postinspektionen ansåg poststyrelsen vid föredragning den 25 februari 1896 att framställningen "såväl i ena som andra hänseendet ej kunde till avseende föranleda".

Malöga

I Eds socken öppnades den 1 januari 1875 utmed postlinjen mellan Karlstad och Vänersborg en poststation med Joh. Fredrik Osterman i Berg som föreståndare. I beslutet hette det att poststationen skulle benämnas Malöga "enär en poststation med namnet Ed är belägen i Kalmar län". När Osterman i oktober 1875 begärde höjning av årsarvodet, som var 200 kr, kom tanken upp att flytta poststationen till Liljedahls glasbruk. Osterman skyndade sig då att förklara sig villig fortsätta som föreståndare för oförändrat arvode. Poststationen blev kvar i Berg några år till, men Osterman sade upp sig för tilläpning från och med april 1878, varvid handlanden A G Andersson övertog befattningen. Poststationen flyttades då till Malöga gästgivaregård. Andersson anmälde emellertid i september 1879 att han var förhindrad att längre än till årets slut förestå poststationen. Den uppsägningen kom väl till pass för man hade redan dragit upp riktlinjerna för lantbrevbäring, vilka i detta fall innebar indragning av poststationen i Malöga. Omorganisationen genomfördes med december månads ingång 1879 och sagan var all för poststationen med namnet Malöga.

Kungsskog

Bruksförvaltaren Oscar Pettersson blev föreståndare för en poststation med namnet Kungsskog som inrättades med 1875 års ingång. I anslutning till att jernvägslinjen mellan

Härmed vill erbjuda mig att fortsätta från h. n. s. t.
Januari bestående Poststationens förändring befattning vid
Maloga med samma aflöning som förrt eller 300 Kronor
pr. år. Orsaken hvarför jag upprädd befattning var den
att jag liksom de flesta andra Stationens förändring
my Nora hafva en liten påfästning i lönen, men då ingen annan
person under mig kunna ståta befattningen med 300 Kronor
i lön, fördes jag kunna göra det, och följder mig således
villig att fortsätta med befattningen med samma lön som förrt,
och dermed afseende på detta vid detta mitt arbete förhållande
kontraktet tillräddas mig för påfästning.

Maloga Poststation den 27de Novem. 1875.

J. B. Osterman,
Stationens förändring

Nedra Ullerud

Med socknens namn inrättades den 1 januari 1875 en poststation i Nedra Ullerud. Pastor A G Bellman blev föreståndare med 200 kr i årsarvode. Postmästare August Ferdinand Möllerberg i Råda föreslog i ett brev till poststyrelsen den 1 februari 1876 att poststationen skulle dras in på grund av dålig lönsamhet. Det var dock inte därför som poststationen drogs in med mars månads utgång 1876, utan helt enkelt järnvägens tillkomst. En förenad

poststation öppnades i Deje järnvägsstation och dit hänvisades kunderna, där de under första tiden betjänades av stinsen J D Simonsson. Datumstämpeln med gravyren Nedra Ullerud blev mycket litet använd.

Norbro

Änkefru Sofi Björck fick med 350 kr i årsarvode ansvaret för en poststation som med namnet Norbro öppnades inom Södersysslets fögderi den 1 januari 1875. Slarvigt skrivna adresser fick till följd att brev avsedda för Norbro hamnade i Nor, Nora och Norberg. "För att förekomma förväxling mellan postanstalter med likljudande namn", som det står i poststyrelsens cirkulär den 22 november 1875, ändrades namnet till Wermlands Bro från och med 1876. Den ursprungliga datumstämpeln var således i bruk bara ett år. Det nämnda cirkuläret redovisar 33 samtidiga namnändringar inom 15 olika län.

Osebol

Den 1 oktober 1872 öppnades en poststation i Norra Ny församling med namnet Osebol. Skolläraren J W Nilsson blev föreståndare. Namnet var oegentligt, eftersom poststationen inte som planerat blev förlagd i hemmanet Osebol utan i Ny sockenstuga på hemmanet Stöllets mark. Kommunalstämman den 25 maj 1874 påtalade "att namnförväxling med brevbefordring skett mellan Osebols och Ottebols station samt att hemmanet Osebol numera upphört att vara gästgivarregård". Poststyrelsen beslöt om namnändring och den genomfördes i samband med föreståndarebyte sedan J W Nilsson sagt upp sig på grund av ändrad skoltjänst. Från och med oktober 1874 utsågs handlanden Joh. Thorén till föreståndare och poststationen flyttades till dennes bostad "100 alnar från Ny sockenstuga". Poststationens namn ändrades samtidigt till Stöllet.

Rådom

Bland de många poststationer som tillkom i Värmland vid 1875 års början i samband med att postverket tog över ansvaret för kronobrevbäringen, öppnades en i Rådom nordväst om Torsby. Mamsell Hilda Sundelius blev föreståndare med ett årsarvode på 150 kr. Den lönsamhetsundersökning, som poststyrelsen påbjöd genom ett cirkulär i september 1875 visade bland annat att frimärksåtgången under hela första verksamhetsåret för Rådom var något under 120 kr. Detta skulle kanske i och för sig inte varit skäl nog att dra in poststationen, men kronolänsman Gottfrid Harling hade väckt frågan genom ett brev till poststyrelsen den 18 september 1875. Däri föreslog han bland annat "att poststationerna Röjdåfors och Rådom såsom obehövliga indragas och i dessas ställe station inrättas på Röna i Östmarks socken". Till föreståndare för poststationen i Röna föreslog han tf landsfiskalen Gustaf Nilsson. Efter omfattande utredning kunde poststyrelsen inte följa förslaget helt, men poststationen i Rådom drogs in den 31 mars 1877.

Stafnäs

Förre nämndemannen Karl Andersson blev föreståndare för en poststation som med sockennamnet Stafnäs öppnades i Sölje den 1 januari 1875. Han fick 240 kr i årsarvode, något som oförändrat tillkom hans efterträdare, mamsell Sofia Holmgren från Borgviks Bruk. I detta sammanhang flyttades poststationen till gästgivaregården i Sättersbol. När hon sade upp sig den 9 februari 1877 uppstod skiljaktiga meningar i bygden om var poststationen skulle ligga. En grupp ville att handlanden Johan Fredrik Karlsson skulle överta den, men valet föll på skolläraren August Nilsson som förordades av landskansliet. Därmed flyttades poststationen ett par kilometer till Nilssons bostad som låg utmed postföringsvägen. Nilsson fick vara med om att byta datumstämpel och sigill. Från och med november 1880 hette poststationen nämligen Sölje. Det är ett stort antal underskrifter på ett brev, daterat den 4 oktober 1880, som motiverar namnbytet. Ur dess innehåll citeras följande:

"Åtskilliga skäl tala för namnbyte, varibland vi bedja få anföra, att den socken varefter stationen fått sitt namn är genom Glafs fjorden delad i två hälfter, vilka vardera ha sin postlinje och endast genom lång omväg komma i beröring med varandra. På ena sidan Glafs fjorden, den östra, ligger å linjen Edane-Gillberga, Norra Fjölle poststation, på den västra vid Sölje Bruk, å linjen Ottebol-Gillberga-Amål, Stafnäs poststation. Stafnäs kyrkoherde och pastors-expedition, som är belägen på östra sidan vattendraget, måste ha sin adress över Norra Fjölle. Drygaste parten av Stafnäs församling är ock belägen på samma sida av vattendraget och då som bekant sockennamnet i synnerhet på allmogens brev ofta användes som adress, så blir följden, då namnet Stafnäs å postförsändelser förekommer, att desamma naturligen ofta sändes till Stafnäs poststation även om Norra Fjölle också finnes på försändelsen angiven. -- Följden blir sålunda den, att en mängd försändelser ämnade till Stafnäs östra del komma till Stafnäs poststation, ehuru dessa bort till Norra Fjölle expedieras, vadan sålunda korrespondenterna på denna senare station ofta bli ganska lidande. Vidare finnes en ort i närheten av Stockholm som heter Stafsnäs och tillika en ångbåtsexpedition å ångaren med samma namn. - - Härtill kommer att namnet Sölje icke har likhet med någon i riket förut befintlig postanstalt och förresten är en inom Värmland och på flera ställen dessutom tämligen bekant plats."

Vestra Lysvik

Det var inte bara 1875 års poststationer som blev kortlivade, något som bl a framgår av avsnittet om Wisnum. Ett exempel på en senare tillkommen poststation vars namn inte heller fick finnas så länge finner vi i Westra Lysvik. Ett brev till poststyrelsen från Nils Persson den 17 november 1883 "med aktning för Westra Lysviks korrespondenter" andades visst avund sedan det blivit bekant att Stöpfungens på den västra sidan av Övre Fryken skulle ha beviljats en poststation. En sådan inrättades också med 1884 års ingång ehuru Persson inte visste det när han bl a skrev följande: "Detta förefaller oss besynnerligt, helst som Stöpfungens är dubbelt närmare Sunne och Westra Lysvik dessutom borde äga företräde till poststation." Brevet blev signalen till en utredning och Lysviks församling bidrog med ett protokoll från kommunalstämman den 29 mars 1884, enligt vilket stämman lämnade sitt förord till en ansökan om en poststation. Nu förklarade sig handlanden Nils Persson villig att

"utan arvode förestå en poststation samt likaledes utan ersättning från postverket vid ångbåtsbrygga inom Westra Lysvik å de postförande ångbåtarna dagligen avlämna som avhämta post". Poststyrelsen beslöt vid föredragning den 15 april 1884 att poststationen skulle öppnas den 1 juni.

Den 20 september 1887 skrev Persson till poststyrelsen att han från och med 1888 års ingång inte ville förestå befattningen utan ersättning. Under den följande remissbehandlingen erbjöd sig Persson att svara för poststationen mot 150 kr om året och för posttransporter till och från ångbåtarna mot 200 kr. Detta var för dyrt och den 21 november 1887 beslöt poststyrelsen efter instämmande från landskansliet att poststationen skulle dras in med årets utgång. Flera försök efteråt att få ändring i beslutet misslyckades. Under ett tiotal år fortsatte skriftväxling i frågan utan resultat för de sökande. Postnamnet Vestra Lysvik fanns bara under tre år och sju månader.

Med anledning af Eder skrifvelse den 11 decemb,
angående bidragning af poststationen i Westra
Lysvik, fra Koningens Befallningshafvande, efter
inhemtande af kronofogdens i orten yttrande,
meddela, att, som den berörde poststation omgif-
vande trakten är gles befolkad och någon
fattaude offanverksamhet derstades inte utofran
samt hertill kommer att poststationen Stofors
är belagen på ett afstånd af 0,6 mil från fört
nära station, Koningens Befallningshaf-
vande anser, att poststationen i Westra Lysvik
ber uten afsevard olagenhet kunna nedra-
gas. Karlstad. Landshövsk. den 26 Oktober
1887.

Widmark

Wisnum

En av landets äldre lantpoststationer inrättades i värmländska Wall den 1 augusti 1862 med lantbrukaren A G Andersson som föreståndare. Den 1 januari 1874 öppnades på Gotland en poststation med namnet Wall. För att undvika sorteringsförväxlingar ändrades namnet på den värmländska poststationen två år senare till Wisnum. Dessförinnan hade Andersson avlidit och befattningen som poststationsföreståndare i Wall i mars 1875 överförts på hans änka Maria Andersson. Det var alltså hon som vid årets slut fick byta ut sigill och datumstämpel. Hon visste inte då att de nya inventarierna blott skulle komma att användas tio månader. Men hon blev nogsamt varse om detta, när hon blev uppsagd på grund av en omorganisation i postnätet till följd av att postföring skulle börja på järnvägen mellan Karlskoga och Otterbäcken. I det kontrakt som hon fick skriva under efter makens död fanns en passus om att det kunde upphöra att gälla om en järnvägsanläggning föranledde förändring av postorganisationen i området. I ett långt brev till poststyrelsen den 12 oktober 1876 bad hon att få ha poststationen kvar, understödd av såväl kronolänsman E G Lidström som kyrkoherde Joh. Fröding. Hon skrev bl a:

"Jag vågar härmed ödmjukligen påpeka, att min avlidne man sedan 1862 mot ringa avlöning och i början med post varje dag och natt erhöill tjänsten som han då skötte mera för att tjäna orten än för förtjänsten. Sedan han förlidet år efter längre sjukdom avlidit, lämnande mig och barn i stor fattigdom, torde lätt fattas vad jag förlorar genom indragning av Wisnums poststation. Den lilla inkomst jag av densamma haft, har till väsentlig del bidragit att uppehålla mig och mina barn och genom förlusten av denna inkomst bringas jag i förtvivlad belägenhet. Jag vågar därför ödmjukligen anhålla, att Kungl. Generalpoststyrelsen godhetsfullt ville taga denna min nöd i betraktande vid bestämmandet av poststationen Wisnums öde".

Brevet föredrogs i poststyrelsen den 20 oktober 1876 och försågs med anteckningen "Ansågs ej f n påkalla vidare åtgärd". Av de frimärkta brev som Maria Andersson hann stämpla under de tio månader, som poststationen fanns med namnet Wisnum, finns ytterst få bevarade. Hennes vidare öden är mig obekanta, men hon bidrog onekligen till att skapa rariteter åt samlare.

Yngshyttan

Genom poststyrelsens beslut den 8 december 1874 utnämndes disponenten Carl Billman till föreståndare för den poststation som öppnades med namnet Yngshyttan vid följande års ingång. Hans årsarvode var ovanligt högt i jämförelse med andra samtida värmländska poststationer, 400 kr. Bruket bidrog också till fin statistik för poststationen när dess omsättning skulle redovisas enligt anmodan av poststyrelsen i ett cirkulär den 27 september 1875. Sålunda hade vanliga frimärken sålts under 1875 för kr 732:32 och lösenavgifter för otillräckligt frankerade brev betalats med kr 49:96. Detta hade nu ingen inverkan på bedömningen om poststationen skulle finnas kvar eller inte. Med tillkomsten av järnvägen drogs nämligen lantpoststationen in vid 1876 års utgång och en poststation inrättades i Persbergs järnvägsstation, där stinsen Jonas Magnus Petersson till en början fick ansvaret för postservice. Under sista månaderna av 1876 var det inte Billman utan handlanden Carl Lundgren som ansvarade för lantpoststationen. Under de två år som postnamnet Yngshyttan fanns var det således två olika män som svingade datumstämpeln.

Karlstad—Venersborg.									
T. Th. L.	—	11,0	f. m.		Karlstads postkontor	T. Th. L.	11,0	—	f. m.
T. Th. L.	1,0	1,15	e. m.	1,5	Nors poststation	T. Th. L.	8,45	9,0	f. m.
T. Th. L.	2,30	2,30	e. m.	1,0,0	Karlslund	T. Th. L.	7,30	7,30	f. m.
T. Th. L.	3,30	3,15	e. m.	1,0,7	Malöga poststation (gästgd)	T. Th. L.	6,15	6,30	f. m.
T. Th. L.	5,15	6,0	e. m.	1,0	Vermlandsbro poststation	T. Th. L.	4,0	4,15	f. m.
T. Th. L.	6,30	6,30	e. m.	0,5	Gästakrogs gästgivaregård	T. Th. L.	3,30	3,30	f. m.
T. Th. L.	7,15	7,30	e. m.	0,8	Sefle poststation	T. Th. L.	2,30	2,45	f. m.
T. Th. L.	8,30	8,45	e. m.	1,0	Afvelsåters poststation	T. Th. L.	1,15	1,30	f. m.
T. Th. L.	10,0	10,45	e. m.	1,0	Åmåls postkontor	M. O. F.	11,30	12,0	natt.
O. F. S.	12,15	12,30	f. m.	1,3	Tösse poststation	M. O. F.	9,45	10,0	e. m.
O. F. S.	12,45	12,45	f. m.	1,4	Torpans gästgivaregård	M. O. F.	9,30	9,30	e. m.
O. F. S.	2,30	2,45	f. m.	1,0	Ånimskogs postst. (Ånksolund)	M. O. F.	7,30	7,45	e. m.
O. F. S.	4,0	4,0	f. m.	0,9	Köpmannebro	M. O. F.	6,15	6,15	e. m.
O. F. S.	5,0	5,15	f. m.	1,3	Melleruds poststation	M. O. F.	5,0	5,15	e. m.
O. F. S.	6,0	6,0	f. m.	1,3	Sväcklingby	M. O. F.	4,15	4,15	e. m.
O. F. S.	7,0	7,15	f. m.	1,1	Erikstads poststation (Kuserud)	M. O. F.	3,0	3,15	e. m.
O. F. S.	8,0	8,0	f. m.	0,5	Östebys gästgivaregård	M. O. F.	2,15	2,15	e. m.
O. F. S.	8,45	9,0	f. m.	0,5	Lrålanda postst. (Nuntorp)	M. O. F.	1,15	1,30	e. m.
O. F. S.	9,30	9,15	f. m.	0,5	Frändefors poststation	M. O. F.	12,30	12,15	e. m.
O. F. S.	10,0	10,0	f. m.	0,5	Dykälla gästgivaregård	M. O. F.	12,15	12,15	e. m.
O. F. S.	11,0	11,0	f. m.	0,5	Korpås	M. O. F.	11,15	11,15	f. m.
O. F. S.	11,45	—	f. m.	16,1	Venersborgs postkontor	M. O. F.	—	10,30	f. m.

För resan från Karlstad lördagar och från Venersborg onsdagar begagnas tilligens.

Inom parentes angavs ofta platsen för poststationernas belägenhet som t ex här för Malöga, Ånimskog, Erikstad och Brålanda. Posten skjutsades mellan Karlstad och Venersborg tre gånger i veckan i vardera riktningen (här 1876 års tidtabell). På bilinjer var det ofta fråga om postföring två gånger i veckan eller ännu mindre ofta.